

Сілакова Г. В.

Національний університет харчових технологій

ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

Обсяги залучення іноземних інвестицій є одним із показників, що характеризують ступінь інтеграції країни у світове співдружжя, рівень розвитку та відкритість економіки, можливість її структурної перебудови, розв'язання соціальних і екологічних проблем.

За підрахунками фахівців, у найближчі роки Україна потребує залучення іноземних інвестицій в обсязі 40 млрд. доларів США. Незважаючи на високі потреби в інвестиціях, Україна отримує лише біля 0,5 млрд. доларів США щорічно, в той час як щорічні інвестиції, наприклад в Польщу, складають 4-5 млрд. доларів США. Обсяги надходження прямих іноземних інвестицій в Україну не відповідають масштабам економіки, ємності українського ринку, забезпеченості природними ресурсами, кваліфікації і вартості трудових ресурсів.

Іноземні інвестори зосередили свій капітал здебільшого в харчовій промисловості, торгівлі, транспорті, сфері зв'язку і фінансів. Тобто в галузях із швидким обертанням капіталу і сформованими ринками збуту. В інноваційні проекти і наукоємні галузі інвестувати поки що ніхто не поспішає.

На відміну від західних інвесторів російські інвестори найбільшу зацікавленість проявляють до стратегічних промислових підприємств металургійної і хімічної промисловості, а також машинобудування. Більшість російських компаній купує українські підприємства з метою замкнення технологічного циклу, що був розірваний при розпаді СРСР.

За даними Держкомстату України, обсяг прямих іноземних інвестицій в Україну зріс за I півріччя 2004 року на 8,5%, або на 573,7 млн. доларів США і на 1 липня 2004 року досяг 7324,8 млн. доларів США. Всього за I півріччя 2004 року іноземними інвесторами вкладено 772,3 млн. доларів США прямих інвестицій, в тому числі з країн СНД - 29,7 млн. доларів США (3,8 % загального

обсягу), з інших країн світу - 742,6 млн. доларів США (96,2%). Вилучено нерезидентами капіталу на 134,1 млн. доларів США.

Основною формою залучення капіталу були грошові внески, які склали 443 млн. доларів США (або 57,4% загального обсягу), і вкладення у формі рухомого та нерухомого майна - 253 млн. доларів США (32,8%).

Значно наростили обсяги інвестицій нерезиденти таких країн, як Кіпр – 191 млн. доларів США, Німеччина – 94,2 млн. доларів США, Австрія - 51,2 млн. доларів США, Нідерланди - 49,5 млн. доларів США, Великобританія - 42,6 млн. доларів США, Ліхтенштейн - 37,7 млн. доларів США, Росія - 24,7 млн. доларів США.

На нашу думку при залученні іноземних інвестицій в економіку України є як сприятливі, так і несприятливі умови.

Серед сприятливих умов, що спонукають інвесторів до вкладення капіталу можна виділити такі, як географічне положення і природні умови України, наявність ринків збуту продукції, значна чисельність населення і високий рівень його освіти, велика кількість дешевої робочої сили. Водночас низький рівень заробітної плати можна віднести також і до негативних умов, оскільки він значною мірою сприяє розвитку корупції при проведенні економічних заходів в країні.

Серед причин, що перешкоджають надходженню іноземних інвестицій можна виділити, зокрема, нестабільність правового поля, невизначеність економічного середовища, жорсткий державний контроль над економікою країни, відсутність підтримки з боку влади, бюрократизм і корупцію, занадто довгі процедури отримання необхідних дозволів, недостатній захист прав інтелектуальної власності.

Нерозвинена інфраструктура (як виробнича, так і соціальна) з одного боку є перешкодою для інвесторів, з іншого – це привабливий об'єкт вкладення капіталу.